

The background of the page features a low-angle shot of two flagpoles against a clear blue sky with some light clouds. The top flag is the Dutch national flag (red, white, and blue horizontal stripes). The bottom flag is blue with a yellow logo and the text 'Gemeente Uithoorn' in white. A dark teal rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing the title text.

Programmabegroting 2023

Organiseren

4.1 Visie	71
4.2 Kaderstellende beleid notities	71
4.3 Bestuur & Overhead	72
4.4 Dienstverlening	79
4.5 Financiën	81

4.1 Visie

De gemeente wordt ervaren als effectief en verbindend

Een effectieve gemeente is noodzakelijk om de overkoepelende ambitie van deze programmabegroting waar te maken. Die ambitie kan de gemeente alleen waarmaken in goede samenwerking met de inwoners en organisaties waarmee zij samenwerkt. Daarom willen we met dit programma werken aan een effectieve gemeentelijke organisatie die in verbinding staat met de samenleving. Dit doen we in de deelprogramma's: Bestuur en Overhead, Dienstverlening en Financiën. Deze drie taakvelden dragen op verschillende manieren bij aan de effectiviteit van de gemeente en de gewenste verbondenheid met de samenleving. Dit is noodzakelijk om de gewenste maatschappelijke effecten binnen de twee andere programma's te realiseren.

4.2 Kaderstellende beleid notities

Bouwgrondexploitatie (BGE) (jaarlijkse actualisatie, deze is niet openbaar)
Budgethoudersregeling
Bestuurskrachtonderzoek
Coalitieakkoord
College Uitvoeringsprogramma (CUP)
Communicatievisie (2021)
Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Invorderingsleidraad
Nota Activabeleid (2019)
Nota Financieel gezond (2021)
Nota Lokale heffingen
Nota Reserves en voorzieningen
Nota Verbonden partijen (2017)
Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement
Ontwikkelagenda Participatie (2021)
Representatiebeleid Uithoorn 2020
Strategische visie Uithoorn 2030
Dienstverleningsvisie (2019)
Treasurystatuut
Verordening 212
Verordening 213 en 213a

4.3 Bestuur & Overhead

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Het bestuur maakt binnen de beschikbare middelen keuzes die het gewenste maatschappelijk effect mogelijk maken.
2. De samenleving heeft vertrouwen in het bestuur en de organisatie.
3. Het samenspel tussen ambtelijke organisatie, bestuursraad geeft de gemeente bestuurskracht om maatschappelijke effecten te creëren.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Investeer in relevante lokale, regionale en landelijke allianties.
- Investeer in 'de Uithoornse Werkwijze' met de daarbijbehorende kernwaarden en grondhouding.
- Blijf de gemeentelijke organisatie ontwikkelen en versterken om de veelheid aan opgaven uit te kunnen voeren.
- Blijf de samenwerking in Duo+ versterken.
- Investeer in het verwezenlijken van vastgestelde visies.

4.3.1 Bestuur

4.3.1.1 Effecten, opgaven en acties

Acties - Welke acties gaan we uitvoeren om de opgaven onder Bestuur & Overhead op te lossen?

Monitoren College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Het college van B&W heeft voor het zomerreces het CUP vastgesteld. Daarin worden de opgaven beschreven die moeten bijdragen aan het bereiken van de eveneens beschreven maatschappelijke effecten. Dit CUP is het richtsnoer voor handelen door het college voor de komende vier jaar. Middels monitoring van de bijbehorende acties zal actief worden gestuurd op het realiseren van de opgaven en daarmee ook de bijdrage aan de maatschappelijke effecten.

Actualiseren nota verbonden partijen

De nota verbonden partijen stamt uit 2017. Alhoewel nog relevant en bruikbaar, zal de nota worden geactualiseerd met het oog op nieuwe wettelijke ontwikkelingen.

Implementeren uitkomsten bestuurskrachtonderzoek

In 2022 is het bestuurskrachtonderzoek afgerond. De verdere doorontwikkeling van de Uithoornse Werkwijze was hierbij een van de belangrijkste uitkomsten en de adviezen vanuit het bestuurskrachtonderzoek in dit kader zullen, in samenhang met de andere belangrijke kaderstellende documenten zoals de dienstverleningsvisie, worden geïmplementeerd zodat dit een permanente plek en continue aandacht krijgt.

Aansturing Duo+

In 2023 is de gemeente Uithoorn net als in 2022 voorzitter van het bestuur Duo+. Onder dit voorzitterschap is in 2022 een traject gestart rondom governance om onderlinge samenwerking te versterken en goed zich te behouden op ieders taak en verantwoordelijkheid. Hiermee wordt beoogd grip te houden op de aansturing van Duo+. Dit proces zal in 2023 en verder worden voortgezet.

4.3.1.2 Overzicht baten en lasten

Bestuur	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	1.676	2.200	2.217	2.240	2.264	2.122
Baten	378	18	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-1.298	-2.182	-2.217	-2.240	-2.264	-2.122
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-1.298	-2.182	-2.217	-2.240	-2.264	-2.122

Toelichting

Voordeel op de lasten € 0,02 miljoen t.o.v. 2022

In 2022 is de herinrichting van de raadszaal afgerond. De kapitaallasten van deze investering starten vanaf 2023 en veroorzaken een nadeel van € 0,08 mln. ten opzichte van 2022.

De vorige herinrichting van de raadszaal was nog niet geheel afgeschreven in 2022. Deze had nog een boekwaarde van € 0,16 mln. Deze restant boekwaarde is conform BBV regelgeving afgeboekt in 2022. Dit geeft een voordeel van € 0,16 mln. ten opzichte van 2022.

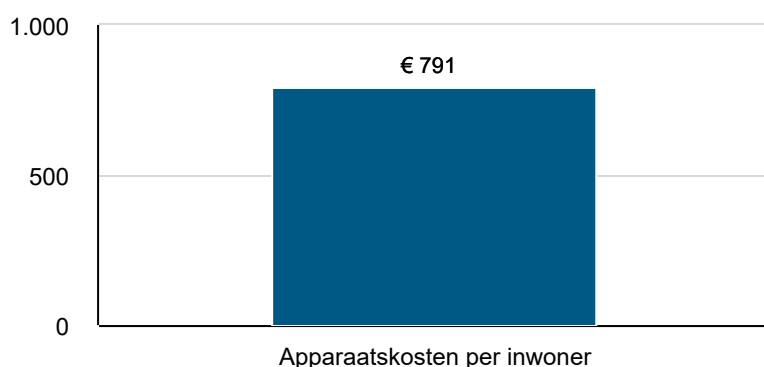
De kosten van een projectleider om de Ontwikkelagenda Participatie te implementeren zijn in 2023 € 0,05 mln. hoger begroot dan in 2022 (nadeel).

De overige € 0,05 mln. nadeel wordt veroorzaakt door diverse kleinere voor- en nadelen.

Het verschil aan baten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

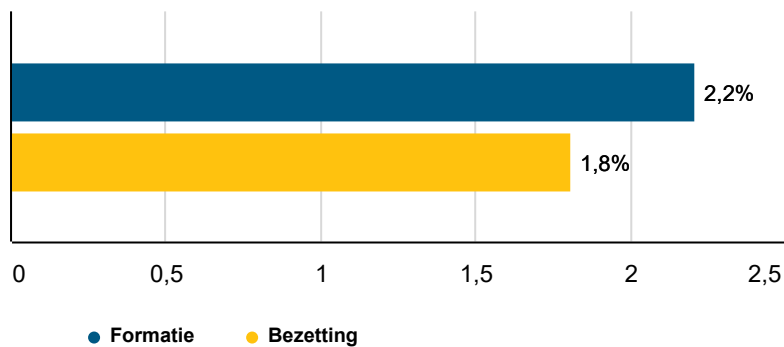
4.3.1.3 Indicatoren

Apparaatkosten per inwoner

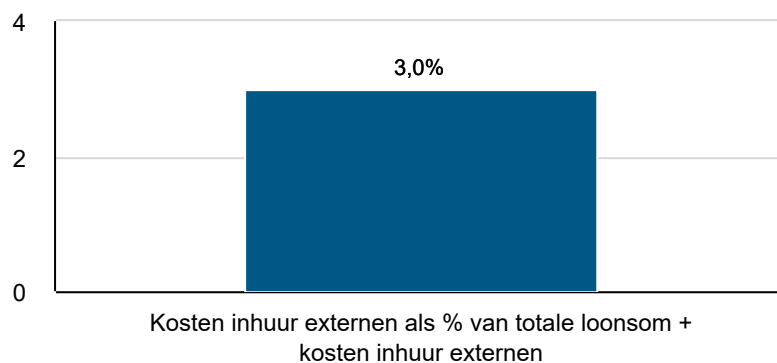

Vanaf 2021 zijn ook de materiële apparaatskosten meegenomen in het bedrag van de apparaatskosten per inwoner, conform de definitie van apparaatskosten binnen het BBV.

Formatie en bezetting per 1.000 inwoners

Kosten inhuur externen

Dit is exclusief de kosten van inhuur van externen in verband met vacaturruimte. Deze worden op begrotingsbasis niet geraamd.

4.3.2 Overhead

4.3.2.1 Acties

Welke acties gaan we uitvoeren om de opgaven onder Bestuur & Overhead op te lossen?

Uitvoeren programma "Blijven(d) Vernieuwen"

Met dit programma wordt invulling gegeven aan de (door) ontwikkeling van de organisatie. Aan de hand van een zestal thema's worden verschillende activiteiten uitgevoerd waarbij we samen werken aan de ontwikkeling van onze organisatie, zodat deze voorbereid is op de toekomst en flexibel kan inspelen op de opgaven en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen. Het ontwikkelen van een strategisch personeelsbeleid is hiervoor een belangrijk instrument.

Uitvoeren informatieveiligheidsbeleid

Informatieveiligheid (onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid) neemt in belang toe en is niet meer weg te denken in het dagelijks handelen van een moderne overheid. Het bestaande informatieveiligheidsbeleid, zoals deze bestaat voor de vier organisaties, wordt verder geïmplementeerd, uitgevoerd en gemonitord waarbij informatieveiligheid niet alleen op zichzelf zal worden gevolgd, maar ook in relatie wordt beschouwd tot het integrale veiligheidsbeleid aangezien informatieveiligheid ook risico's voor integrale veiligheid met zich kan meebrengen.

Vaststellen en implementeren informatiebeleidsplan

Eind 2022/begin 2023 wordt het informatiebeleidsplan vastgesteld. Een informatiebeleidsplan (afgekort tot IBP) neemt de externe maatschappelijke en interne organisatorische ambities van de DUO-organisaties als uitgangspunt en beschrijft vervolgens hoe de informatievoorziening eruit zou moeten zien om deze maximaal te faciliteren. Aan de hand van een zevental thema's wordt dit verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda die de komende jaren de digitale transformatie van onze organisatie vorm moet geven.

Instellen traineepool

De organisatie kan met het bieden van traineeships en stagemogelijkheden zich van onderuit ontwikkelen en deels voorzien in haar toekomstige personele behoefte. We pakken dit gezamenlijk met de Duo-organisaties op door middel van het inrichten van een gezamenlijke traineepool.

Uitvoeren implementatieplan WOO WMEBV

De Wet Open Overheid (WOO) is per 1 mei 2022 in werking getreden en vervant de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Ze stelt, naast de passieve openbaarmaking, het actief openbaar maken van informatie aan de burger centraal. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Deze wet treedt per 1 januari 2023 in werking.

In 2022 is een plan van aanpak opgesteld voor het implementeren van deze regelgeving, waarbij de transparante en digitale overheid centraal staat. In 2023 en verder wordt hier uitvoering aan gegeven.

4.3.2.2 Overzicht baten en lasten

In het BBV is bepaald dat gemeenten de lasten aan overhead in een apart overzicht moeten tonen. In de regelgeving is een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving opgenomen van wat er valt onder het taakveld '0.4 Ondersteuning'. Het uitgangspunt hiervan is om de vergelijkbaarheid met andere gemeenten te vergroten. Het gevolg is dat in de programma's alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces, wat wil zeggen dat in de programma's alleen de apparaatskosten worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Soort kosten (bedragen x € 1.000)	Specificatie	2023	2024	2025	2026
Bedrijfsvoering algemeen					
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	Duo+	7.986	7.969	7.969	7.969
Overige kosten		780	779	715	694
Salariskosten		1.289	1.289	1.289	1.289
Bedrijfsvoering huisvesting					
Gemeentehuis		651	605	615	591
Gemeentewerf		129	163	110	101
Totaal overhead		10.836	10.805	10.698	10.644

In de tarieven die ter dekking van kosten in rekening worden gebracht, wordt ook de overheadcomponent meegenomen in de berekening. Hiertoe worden de kosten van de overhead afgezet tegen de kosten van de directe personeelslasten.

Directe personeelslasten (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Directe P-lasten in de bijdrage aan Duo+	9.832	9.748	9.748	9.748
Directe P-lasten in salarisbegroting van de gemeente	6.298	6.298	6.298	6.298
Totaal Directe personeelslasten	16.129	16.045	16.045	16.045

Overzicht overhead

Overhead	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	9.563	10.503	10.891	10.813	10.707	10.652
Baten	30	88	55	8	8	8
Saldo baten en lasten	-9.533	-10.414	-10.836	-10.805	-10.698	-10.644
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-9.533	-10.414	-10.836	-10.805	-10.698	-10.644

Nadeel op de lasten € 0,4 miljoen t.o.v. 2022

In deze uitdagende tijden waar veel nieuwe ontwikkelingen en verschillende vormen van crisis op de gemeente afkomen, is het belangrijk om te versterken op een aantal cruciale plekken in de organisatie. Arbeidsmarktkrapte bijvoorbeeld is een groot probleem waar we extra inzet op nodig hebben. In het CUP is dit nader beschreven, en is onder andere aangegeven dat we willen inzetten op een goede verbinding met de samenleving en op het uitvoeren van de visies die al eerder zijn vastgesteld. Hiervoor moet geïnvesteerd worden in de organisatie en moeten we deze blijven(d) vernieuwen.

De hieronder genoemde extra inzet is daarom nodig (nadeel € 0,45 mln.):

Aanstellen strategisch communicatieadviseur € 100.000 structureel

Om de doelstelling van de communicatievisie en het bijbehorend uitvoeringsplan te realiseren is een strategisch adviseur nodig, dichtbij, in huis, die bekend is met de ontwikkelingen in Uithoorn en proactief adviseert op de beleidsdossiers en diverse crisissen. Enerzijds om tijdig op te halen wat er leeft in de samenleving en anderzijds om vooraf te vertellen wat we van plan zijn en met welk doel en om goed uit te leggen waarom we bepaalde keuzes maken of op een bepaalde manier handelen.

Versterken interne communicatie € 33.000 structureel

De behoefte en de vraag van ondersteuning op het gebied van interne communicatie voor de DUO+-organisatie is het afgelopen jaar sterk toegenomen. De coronacrisis heeft laten zien dat interne communicatie nog belangrijker is geworden. Hierbij gaat het vooral om het tot stand brengen en houden van de verbinding met de organisatie en de onderlinge verbinding. Daarnaast is er een aantal wettelijke voorschriften dat maakt dat van onze organisaties en medewerkers – veel meer nog dan in het verleden – een gezamenlijke manier van werken wordt geëist. Het gaat om thema's als zaakgericht werken, informatieveiligheid, privacy, rechtmatigheid, de Omgevingswet, de voorbereiding op de Wet open overheid en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Interne communicatie is nodig om de houding en het gedrag van onze medewerkers hierop aan te laten sluiten. De huidige capaciteit hiervoor binnen Duo+ is daar niet op berekend. Alhoewel eerder incidenteel middelen beschikbaar zijn gesteld om de capaciteit te vergroten, blijkt de capaciteitsuitbreiding nu structureel nodig te zijn. Dit wordt voor alle organisaties binnen Duoplus opgepakt en de kosten gezamenlijk door de drie gemeenten betaald.

Uitbreiding formatie strategisch Bestuurs- en directieadviseur € 100.000 structureel

Momenteel heeft Uithoorn één strategisch bestuursadviseur. Dit blijkt in de praktijk een te magere bezetting. Deze belangrijke functie is ook kwetsbaar met een éénpitter. De strategische bestuursadviseur is er voor alle collegeleden en het regionale advies, dat steeds complexer en intensiever wordt. Daarnaast heeft het MT ondersteuning en advies nodig om de organisatieontwikkeling voortvarend op te pakken, de diverse crisissen van de laatste tijd aan te pakken en het opdrachtgeverschap van Duo+ de nodige aandacht te geven. Dit pleit voor het aantrekken van een Bestuurs- en directieadviseur om te adviseren en te ondersteunen op bestuurlijke en organisatorische zaken en ontwikkelingen.

Werken met data € 30.000 structureel

Er komen nieuwe vragen vanuit de gemeentes om data te gebruiken in hun processen en bij beleidsvorming, zoals bij het onderwerp ondermijning. Ook schrijft de WOO voor dat overheidsorganisaties data actief openbaar maken. Dit is nieuw werk waarbij Duo+ data-analisten nodig heeft om hierin te kunnen voorzien.

Management informatie € 19.000 structureel

De steeds complexer wordende omgeving en verder gaande automatisering vraagt om goede sturingsinformatie voor het management om organisatie effectief aan te sturen. Dit vraagt om continuë ontwikkeling van dashboards die met de data vanuit de verschillende systemen de nodige sturingsinformatie genereren. Hiervoor is door Duo+ inzet van specifieke expertise nodig, die zij niet in huis hebben.

Arbeidsmarkt € 33.000 in 2023; vanaf 2024 € 15.000 structureel

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt moet er meer worden ingezet op werving en selectie om de personeelsbezetting enigszins op orde te kunnen houden. Het gaat hierbij om het verbeteren van de arbeidsmarktcommunicatie en -strategie, het verbeteren van de website en de inzet van een recruiteraccount op LinkedIn. Dit pakken we in gezamenlijkheid op met DUO+.

Traineeship en stagemogelijkheden € 70.000 in 2023 en 2024

Voor het uitvoeren van de actie 'Instellen traineepool' is incidenteel € 70.000 nodig in 2023 en 2024. Dit moet bijdragen aan het werven en binden van nieuwe jonge medewerkers die net op de arbeidsmarkt komen.

Aanstellen preventiemedewerker € 10.000 structureel

Om uitvoering te geven aan de verplichtingen vanuit de Arboret is de structurele aanstelling van een Preventiemedewerker noodzakelijk. De Preventiemedewerker wordt onderdeel van het team P&O van Duo+ en is beschikbaar voor alle DUO-organisaties. Dit betekent dat de kosten van de preventiemedewerker met de gemeenten Diemen en Ouder-Amstel worden gedeeld.

Archiveren bij de bron € 10.000 structureel

Bij het verder op orde van de archivering is gebleken dat voor het archiveren in vakapplicaties extra formatie nodig is. Dit komt omdat er geen koppeling vanuit de vakapplicaties gemaakt kan worden naar het zaakstelsel. Dit betekent voor het team ID dat er meer uitvoerende werkzaamheden verricht moeten worden, dan dat hiervoor capaciteit beschikbaar is.

Uitvoering informatieveiligheidsbeleid € 19.000 structureel

Het onderwerp Informatieveiligheid wordt ook steeds belangrijker door toenemende IT bedreigingen en acties die daarop moeten worden uitgevoerd om de omgevingen veilig te houden. Ook zijn er steeds scherpere eisen vanuit de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) en aanpalende regelingen waaraan de gemeentelijke ICT moet voldoen. Om hieraan te voldoen is meer inzet van Duo+ personeel nodig en daarmee meer budget.

Operation Security Officer € 30.000 structureel

Het systeem- en netwerkbeheer heeft versterking nodig van een Operation Security Officer (medewerker) die zich uitsluitend bezighoudt met het bewaken en beheren van de veiligheid van de informatiesystemen en het netwerk. Dit is nieuw werk waarin we bij de huidige bezetting binnen Duo+ niet kunnen voorzien. Dit vloeit voort uit de steeds hogere normen voor Informatieveiligheid.

Daarnaast zijn er nog de volgende wijzigingen in de lasten ten opzichte van 2022:

- Het vervallen van extra budget voor het inlopen van de digitale archiefachterstanden van € 0,15 mln. (voordeel);
- Een hoger budget voor planmatig onderhoud gemeentehuis in 2023 van € 0,06 mln. (nadeel);
- Het overige nadeel van € 0,04 mln. wordt veroorzaakt door verschillende kleine voor- en nadelen.

Het voordeel op de baten is < € 0,1 miljoen t.o.v. 2022 en wordt daarom niet toegelicht.

4.3.2.3 Indicatoren

% Overhead van de totale lasten

4.4 Dienstverlening

4.4.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners waarderen de gemeentelijke dienstverlening met een 8.
2. Initiatieven en plannen komen tot stand met inwoners, organisaties en ondernemers, waarbij ieders rol en verantwoordelijkheid vooraf duidelijk is.
3. Inwoners, ondernemers en organisaties begrijpen gemeentelijke keuzes.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Versterk de gemeentelijke organisatie zodat deze adequaat communiceert en participeert.
- Stel de inwoner centraal bij de gemeentelijke dienstverlening en betrek de input van de inwoner, ondernemer en organisaties hierbij.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Uitvoeren programmaplan Dienstverlening

In 2023 wordt het programma Dienstverlening, dat in 2022 is gestart, onverminderd voortgezet. Hierbij wordt nadrukkelijk ook aandacht besteed aan het verwezenlijken van de communicatievisie en de Ontwikkelagenda Participatie. De Uithoornse werkwijze staat centraal in het programma. Per jaar wordt bekeken waar de accenten worden gelegd in het optimaliseren van de dienstverlening aan de inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Uithoorn.

Implementeren communicatievisie

De communicatievisie wordt nader uitgewerkt in een uitvoeringsplan communicatie. De komende jaren wordt aan dit plan uitvoering gegeven om de ambities uit de communicatievisie te verwezenlijken.

Implementeren ontwikkelagenda Participatie

Eind 2022/begin 2023 wordt een plan van aanpak vastgesteld om de ontwikkelagenda participatie (verder) te implementeren. Hierbij wordt onder andere een handreiking participatie ontwikkeld. Ook wordt een nieuwe verordening vastgesteld die de bestaande Inspraakverordening vervangt als uitwerking van de Wet versterking participatie op decentraal niveau.

Verkiezingen provinciale staten en waterschap

Op 15 maart 2023 vinden weer verkiezingen plaats. De leden van de provinciale staten worden tegelijkertijd met de leden van het algemeen bestuur van de waterschappen gekozen. Provinciale statenverkiezingen en waterschapsverkiezingen vinden eenmaal in de 4 jaar plaats. De laatste (gecombineerde) verkiezingen voor de provinciale staten en waterschappen werden op 20 maart 2019 gehouden.

4.4.2 Overzicht baten en lasten

Dienstverlening	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	1.553	1.727	1.721	1.748	1.747	1.709
Baten	745	502	428	702	702	702
Saldo baten en lasten	-808	-1.224	-1.293	-1.046	-1.045	-1.007
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-808	-1.224	-1.293	-1.046	-1.045	-1.007

Toelichting

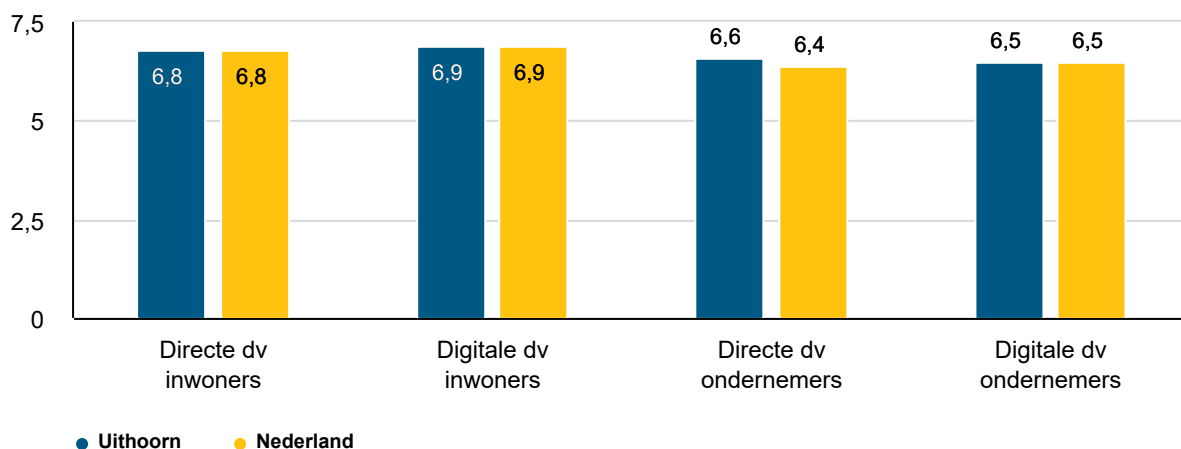
Het verschil aan lasten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

Het nadeel op de baten van € 0,07 miljoen wordt veroorzaakt door lagere inkomsten van de leges. Met name de reisdocumenten laten een terugval van de inkomsten zien van € 0,1 miljoen. De Leges van rijbewijzen zijn daarentegen toegenomen met 0,04 miljoen. Het overige saldo van een nadeel van 0,02 miljoen betreft de leges van nationaliteitszaken en de burgerlijke stand.

4.4.3 Indicatoren

Bron: eigen gegevens peiljaar 2020

Rapportcijfer dienstverlening (dv)

4.5 Financiën

4.5.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Om de gewenste ambities waar te kunnen maken, hebben we binnen de beschikbare financiële middelen een meerjarige balans tussen maatschappelijke effecten en 'financieel gezond'.
2. De gemeente behaalt optimaal maatschappelijk rendement binnen de beschikbaar gestelde middelen.
3. De gemeente gaat verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld.

Opgave - Wat moeten we daarvoor verbeteren?

- Plan en denk vooruit om onze ambities financieel integraal af te wegen en de risico's en kansen goed in beeld te hebben.
- Werk aan een transparant en uitlegbaar stelsel van lokale heffingen.

Toelichting: In de 'nota financieel gezond' zijn kaders gesteld voor een financieel gezond beleid op de lange termijn. Daarmee is de nota bepalend voor de financiële langetermijnstrategie.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Actualiseren en verfijnen meerjarige balans

De gemeente heeft tot doel om allerlei maatschappelijke effecten te realiseren voor de inwoners. Dit is een meerjarige balans waarbij de gemeente optimaal maatschappelijk rendement wil behalen binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen oftewel 'financieel gezond'. Jaarlijks wordt gekeken of sprake is van een meerjarige balans, waar deze geactualiseerd moet worden of welke instrumenten ingezet kunnen worden om de balans te verfijnen.

Vaststellen nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De huidige nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing dateert van augustus 2019. Om de nota aan te laten sluiten op de in 2021 vastgestelde Nota financieel gezond, dient deze te worden geactualiseerd.

Implementeren nieuwe regelgeving rondom rechtmatigheid

Op 31 mei 2022 is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (onderdeel van het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers') in de Tweede Kamer aangenomen. De behandeling van de Eerste Kamer is naar verwachting nog in 2022. Vanaf verslagjaar 2023 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Bijvoorbeeld over naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen of van regels met betrekking tot lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Het implementeren van deze nieuwe regelgeving is gestart in 2022 en loopt door in 2023.

4.5.2 Algemene dekkingsmiddelen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt voorgeschreven een overzicht op te nemen van de algemene dekkingsmiddelen, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien.

De algemene dekkingsmiddelen zijn de baten en lasten die niet direct samenhangen met een programma. Volgens het voorschrift bevat het overzicht ten minste de volgende onderdelen: lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	277	161	451	552	703	1.001
Baten	55.782	61.204	62.109	62.679	62.908	58.297
Saldo baten en lasten	55.506	61.043	61.659	62.127	62.205	57.296
Toevoegingen aan reserves	799	4.901	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	3.455	8.370	1.501	1.217	904	643
Saldo reserves	2.655	3.468	1.501	1.217	904	643
Saldo	58.161	64.511	63.160	63.344	63.109	57.939

Hogere lasten € 1,7 miljoen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Programma	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitk. en overige uitk. gemeentefonds	44.971	51.663	52.217	52.692	52.929	48.312
Saldo vd financieringsfunctie	973	687	705	605	437	110
Lokale heffingen	9.153	7.982	8.462	8.483	8.497	8.518
Dividend	143	53	116	201	201	201
Overige dekkingsmiddelen	264	666	166	153	149	162
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	2.655	3.468	1.501	1.217	904	643
Algemene dekkingsmiddelen	58.161	64.519	63.168	63.352	63.117	57.947
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-8	-8	-8	-8	-8
Overig	-	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo	58.161	64.511	63.160	63.344	63.109	57.939

Toelichting

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds € 0,55 miljoen

In de meicirculaire 2022 zijn diverse mutaties opgenomen welke een gunstig effect hebben op de hoogte van het gemeentefonds. Met name de ontwikkeling van het accres laat een gunstig beeld zien. Daarnaast zijn er verschillen doordat er eenmalige inkomsten/ compensaties waren in 2022 die vooralsnog niet in het gemeentefonds voor 2023 zijn opgenomen. Door middel van tussentijdse circulaire vindst bijstelling plaats van het gemeentefonds. De effecten hiervan worden betrokken binnen de P&C cyclus.

Het positieve verschil 2023 ten opzicht van 2022 kan daarom als volgt worden verklaard:

- Lagere beginstand met betrekking tot effecten uit circulaire in voorgaande jaren (nadeel € 0,25 mln.);
- Lagere inkomsten BCF doordat er in 2022 een vrijval van het restant BCF fonds ten gunste van gemeentefonds is gekomen (nadeel € 0,18 mln.);
- Lagere inkomsten als gevolg van het aanpassen van maatstaven voor de verdeling van het gemeentefonds (nadeel € 0,33 mln.);
- Lagere inkomsten door herijking gemeentefonds, inclusief compensatie via de suppletie-uitkering (nadeel € 0,23 mln.);
- Hoger accres opgenomen in de meicirculaire 2022 (voordeel € 3,9 mln.);
- Hoger voordeel door (tijdelijk) schrappen opschalingskorting (voordeel € 0,18 mln.);
- Uitname gemeentefonds in het jaar 2023 met betrekking tot Woningbouwimpuls en Volkshuisvesting, omdat deze via een Specifieke Uitkering (SPUK) worden verdeeld aan gemeenten (nadeel € 0,37 mln.);
- In 2022 heeft eenmalig een compensatie van de energietoeslag plaatsgevonden via het gemeentefonds. In 2023 is deze compensatie niet opgenomen (nadeel € 1,43 mln.);
- De aanvullende compensatie voor kosten Jeugdhulp kent als gevolg van de hervormingsagenda Jeugd een afbouw. De compensatie is voor 2023 daarom lager. (nadeel € 0,20 mln.);
- In 2022 zijn er (vooralsnog) eenmalig middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord (nadeel € 0,22 mln);
- De mutatie in de maatstaf "WOZ waarde" en de aanpassing van het landelijk rekestarief voor de korting van deze maatstaf leiden tot een negatief effect (nadeel € 0,24 mln.);
- In 2022 heeft er een eenmalige uitkering in het gemeentefonds voor Mantelzorg plaatsgevonden. In 2023 is deze niet opgenomen. (nadeel € 0,05 mln.);
- Diverse overige kleine mutaties (nadeel € 0,03 mln.).

Saldo vd financieringsfunctie voordeel van € 0,02 miljoen ten opzichte van 2022

Het saldo van de financieringsfunctie betreft voornamelijk het verschil tussen de rentelasten en een doorberekening daarvan naar de programma's als onderdeel van de kapitaallasten. De doorberekening gebeurt met een afgerond percentage. De rentelasten die worden doorberekend betreffen zowel de te betalen rente op aangetrokken leningen als de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Voor detailinformatie wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Voordeel op de lasten van € 0,16 miljoen

- Hogere rentelasten van € 0,09 mln. na het aantrekken van een nieuwe lening medio 2022 (nadeel);
- Lagere toerekening van rente over reserves en voorzieningen van € 0,05 mln. (voordeel)
- Hogere doorberekening van rente vanuit Algemene dekkingsmiddelen naar de overige programma-onderdelen, in verband met het doorschuiven van investeringen van 2022 naar 2023 en verder van € 0,2 mln. (voordeel)

Nadeel op de baten van € 0,14 miljoen

- Lagere rentebaten uit uitgezette leningen van € 0,09 mln., door het aflopen van een lening in 2022;
- Lagere toerekening van rente over reserves en voorzieningen van € 0,05 mln. (nadeel)

Lokale heffingen voordeel € 0,5 miljoen

Het voordeel van afgerond € 0,5 mln. op de lokale heffingen wordt voornamelijk veroorzaakt door een verhoging van de OZB tarieven met 5% (€ 0,4 mln.). Daarnaast is de toeristenbelasting per 1 juli 2022 gewijzigd van € 1,10 naar € 3,00 per overnachting en wordt dit tarief voor 2023 met 5% geïndexeerd (€ 0,07 mln.).

Dividend

Op dit onderdeel is geen afwijking > € 0,1 miljoen toe te lichten

Overige dekkingsmiddelen nadeel € 0,5 miljoen

Het nadeel van € 0,5 miljoen ten opzichte van 2022 wordt veroorzaakt door:

- Het restant van de stelpost inflatiecorrectie van € 0,6 mln. (nadeel);
- De doorwerking van 2022 naar 2023 van de structurele uitgaven van € 0,23 mln. (nadeel) uit de 2e begrotingswijziging Duo+, die voorlopig is opgenomen op Overige dekkingsmiddelen. Deze wordt op basis van de 1e begrotingswijziging 2023 Duo+ verdeeld over de programma's;
- Een begrote storting van € 0,25 mln. in de voorziening dubieuze debiteuren in 2022, die is opgenomen gezien de ontwikkelingen in 2022, waardoor steeds meer mensen in financiële problemen komen (voordeel)
- Diverse overige kleine mutaties (voordeel € 0,08 mln.).

Reserves Algemene dekkingsmiddelen nadeel € 2,7 miljoen

Een nadelig effect op het reservesaldo houdt in dat er in 2023 minder onttrokken wordt aan de reserves ten opzichte van vorig jaar. Dit betreft de volgende reserves:

Voordeel op de lasten van € 4,9 miljoen

In 2022 is voor een bedrag van € 4,9 mln. de reserve dekking kapitaallasten gevormd.

Nadeel op de baten van € 6,9 miljoen

In 2022 is ruim € 6,6 mln. onttrokken aan de algemene risicoreserve voor het amendement begroting 2022, de dekking van het saldo van de 1e turap 2022 en de dekking van incidentele posten in 2022. In 2023 is er nog geen onttrekking aan deze reserve begroot.

Aan de budgetegalisatiereserve wordt in 2023 € 0,3 mln. minder onttrokken dan in 2022. In 2022 ging het om de onttrekking van uit 2021 overgehevelde budgetten. In 2023 betreft het de onttrekking van incidentele posten.

Paragrafen

5.1 Lokale heffingen	86
5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	96
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	103
5.4 Financiering	110
5.5 Bedrijfsvoering	114
5.6 Verbonden partijen	120
5.7 Grondbeleid	146